

כ"ד באייר, תשע"ח
9 במאי, 2018

מכתב לצוותי חינוך בעקבות המתיחות בצפון

צוותי חינוך יקרים,

תקופות של מתח בטחוני מגבירות בכולנו תחושת אי-וודאות וישנם ילדים, ואולי גם מבוגרים, החווים חששות ופחדים.

בימים כגון אלו עיני הילדים והמתבגרים נשואות אל המבוגרים ודרכם הם מושפעים במתן פרשנויותיהם למציאות.

זהו זמן יקר וחשוב להעברת מסרים מרגיעים ומאוזנים, הנותנים מידע ענייני, נטול הערכות ו"נבואות", על מנת לאפשר גיוס כוחות והמשך התנהלות תקינה של החיים, במקביל למידת הערנות הנדרשת ולצד התנהלות אחראית.

עקרונות מנחים להתנהלות חינוכית בעתות חירום

- **הקשבה להנחיות גורמי הביטחון ויישומן:** על המבוגרים להסביר לילדים ולמתבגרים את ההנחיות בצורה עניינית ורגועה ככול האפשר. חשוב שהמבוגרים, יהוו דוגמה טובה למילוי קפדני של הנחיות אלה. הילדים ירגישו יותר בטוחים ומוגנים, כשיראו שהוריהם והמבוגרים האחראים האחרים, עושים ככל יכולתם להגן על עצמם ועל ילדיהם.
- **צוות לשעת חירום (צל"ח):** חשוב לוודא שכל אחד יודע תפקידו בחירום, כולל ממלאי המקום, והתפקידים ידועים לכל הצוות החינוכי והמנהלי.
- **בדיקת נוכחות:** חשוב להקפיד ולברר מי מהתלמידים לא הגיע לביה"ס או לגן ולברר סיבת ההיעדרות. במקרים בהם תלמידים נמנעו מלבוא עקב חשש, יש לעודד אותם ואת הוריהם להגיע לביה"ס או לגן ולעבד יחד את חוויית ההתמודדות.
- **מידע והבניית המציאות:** מומלץ לדבר על המצב במילים פשוטות וברורות ללא דרמטיזציה מיותרת. חשוב להדגיש שכוחות הביטחון עושים את המיטב על מנת לשמור על ביטחוננו.
- **מתן אפשרות לשיתוף:** חשוב לאפשר לתלמידים לשתף במחשבות וחוויות. ניתן לשאול: "היכן היית כששמעת את ההוראה להכין מקלטים?" או "מה הרגשת כששמעת את ההוראה?"
- **ריענון נהלי ביטחון:** חשוב להזכיר לתלמידים היכן נמצאים המרחבים המוגנים ומהן ההנחיות שיש לבצע בעת הישמע אזעקה ולאחריה.
- **תשומת לב לתלמידים חרדים במיוחד:** ילדים וגם מבוגרים מגיבים בצורה שונה, בעוצמה ובקצב אחר. חשוב שאנשי החינוך ישדרו אמון ביכולת התמודדות של התלמידים, אך גם יהיו ערניים לתלמידים הזקוקים להתייחסות מיוחדת.
- **יידוע ההורים:** חשוב להיות בקשר עם ההורים וליידע אותם על ההיערכות סביב המצב.
- **שמירה על השגרה:** השגרה מחזקת ונותנת מסר של נורמליות והמשך רציפות החיים ולכן לאחר שיח, כדאי לחזור לשגרת לימודים.

בתקווה לימים של שלום ושלווה,

הנהלת שפ"י